
DOOR NETWERK AANGELEVERDE INFORMATIE

Bijstandsmoeder Erna Smeekens (alleenstaand met 3 inwonende kinderen en 1 uitwonend kind, van 14, 17, 19 en 21 jaar)

- Haar huurlasten gaan met 10 % omhoog. Er is voor haar wel een potje, dat dempt de verhoging voor haar tot 5 %. Ze betaalt nu 550 euro per maand aan huur, maal 12 levert dat 300 euro verhoging op.
- Haar eigen risico gaat omhoog van 210 naar 300 (haarzelf, en twee van haar oudste kinderen betalen premie. Dat levert haar 270 euro kosten op.
- De afschaffing van de aftrek voor scholingsuitgaven betekent voor haar ook 316 euro extra kosten.
- Het levensonderhoud van haar thuiswonende 18-pluskind kan ze niet meer aftrekken: betekent minimaal 30 euro extra kosten per maand.

Conclusie Netwerk: zij gaat er 1200 euro per jaar op achteruit.

REACTIE VVD

- Huur: De huurlasten stijgen volgens het CPB. Maar in tegenstelling van wat wordt beweerd wordt deze stijging volledig gecompenseerd met een hogere huurtoeslag¹. In de berekeningen van het CPB is namelijk als voorwaarde opgenomen dat voor de 30% laagste inkomens de huurstijging volledig wordt gecompenseerd.
- De VVD verhoogt inderdaad het eigen risico voor de zvw naar 300 euro. Natuurlijk geldt dat er alleen een extra last ontstaat bij een beroep op de zorg. Daarnaast geldt in de systematiek die het CPB hanteert dat de lagere en middeninkomens worden gecompenseerd voor de stijging van de eigen betaling zvw². Ten slotte geldt dat iedere verhoging van het eigen risico de zorgpremies met hetzelfde bedrag verlaagt³. Door een hoger eigen risico wordt het beroep op de zorg verlaagd, waardoor de totale zorguitgaven lager worden. Door deze maatregelen die de VVD voorstelt in de zvw kunnen de premies met 500 miljoen euro worden verlaagd in 2015⁴. Nederland telt 10 miljoen verzekeringsplichtigen die premie betalen voor de zvw. De premie zal dus gemiddeld met 50 euro per jaar lager zijn per verzekeringsplichtige.
- Er vanuit gaande dat de studiekosten door mevrouw Smeekens zelf worden gemaakt (haar kinderen hebben hier namelijk geen recht op i.v.m. samenloop mogelijkheden voor studiefinanciering). Door de scholingsaftrek af te schaffen vervalt inderdaad het fiscale voordeel. De VVD neemt deze maatregel in combinatie met de introductie van het sociaal leenstelsel. Mevrouw Smeekens kan dus bij de voorstellen die de VVD doet haar kosten voor studie volledig lenen. Het doel van de studie moet dan evenals nu het geval is voor de scholingsaftrek in het teken staan van haar (toekomstige) beroep of het verkrijgen van een Erkenning Verworven Competenties. Voor zolang mevrouw Smeekens in de bijstand verkeert zal zij hier dus geen extra lasten aan ondervinden, maar worden alle studiekosten opgenomen in een lening. Dit betekent dat zij 629 euro per jaar niet direct hoeft te financieren voor haar studie (zij mag nu aftrekken tegen 33,45 %, dus totale studiekosten bedragen 945 euro per jaar).
- Aftrek voor levensonderhoud van haar kinderen komt te vervallen. Maar op basis van de verstrekte informatie heeft zij hier ook geen recht op. Om aanspraak te maken op deze aftrek mag het huishouden geen kinderbijslag ontvangen en mag het kind waarop de aftrek betrekking heeft niet in aanmerking komen voor studiefinanciering of een tegemoetkoming in de studiekosten. Bovendien moet het kind niet in staat zijn om zelf in het levensonderhoud te voorzien.
- De econoom houdt in zijn berekeningen geen rekening met de gevolgen van de afschaffing van het kindgebonden budget. Door de afschaffing van het kindgebonden budget zou mevrouw Smeekens volgend jaar haar aanspraak op basis van één 15-jarig kind van verliezen. Deze aanspraak bedraagt 103 euro in de maand.

- Ook houdt de econoom geen rekening met de afschaffing van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting in het referentieminimumloon in 10 jaar. Hierdoor zal de netto bijstandsuitkering voor mevrouw Smeekens in 2021 8,5% lager zijn dan nu. Dit is op basis van de effecten die het CPB in kaart heeft gebracht⁵ en rekening gehouden met de verlaging van de belastingtarieven in de inkomstenbelasting met 1 procentpunt zoals de VVD voorstelt. De helft van dit effect wordt in 2015 bereikt en dat komt neer op circa 40 euro in de maand.
- De VVD trekt ter compensatie 250 miljoen euro per jaar extra uit voor de bijzondere bijstand. Door de afschaffing van de overdraagbaarheid van de algemene heffingskorting in het referentieminimumloon vermindert het aantal bijstandsgerechtigden met 5% volgens berekeningen van het CPB. Rekeninghoudend dat dit effect voor de helft is bereikt in 2015, zullen er dan circa 268.000 bijstandsgerechtigden zijn. De compensatie bedraagt dan gemiddeld 933 euro per bijstandsgerechtigde per jaar. Mevrouw Smeekens kan op deze wijze via de bijzondere bijstand compensatie krijgen voor het kindgebonden budget voor haar schoolgaande kinderen.

CONCLUSIE: Het hoofddoel voor de VVD is om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen, ook vanuit de bijstand. De voorstellen van de VVD zorgen voor 400.000 extra banen. Wij hopen van harte dat mevrouw Smeekens hier ook profijt van zal hebben. Mocht het haar onverhoopt niet lukken om vanuit haar uitkering weer aan het werk te gaan dan gaat zij er 2,50 euro per week op achteruit in 2011 oplopend tot 10 euro per week in 2015.

DOOR NETWERK AANGELEVERDE INFORMATIE

Zzp'er Marco en wao'er (60 %) Angelique Versloot, drie kinderen van 0, 4 en 7 jaar. De dochter van 7 is gehandicapt.

- Belangrijkste veroorzaker van hun achteruitgang is dat volgens het CPB 'de begeleiding voor hun kind komt te vervallen'. Die begeleiding betalen ze nu uit een PGB van 18.662 euro per jaar. De familie heeft nu recht op geld voor dagbesteding en begeleiding. De begeleiding vervalt bij de VVD. In het gunstigste geval betekent het dat 2/12e deel van hun PGB vervalt. $2/12e \times 18.664 \text{ euro} = 3100 \text{ euro}$. PG
- Tel je het hoger eigen risico voor de verzekering erbij, dan kom je uit op 3000 euro.
- In het ernstigste geval vervalt 4 uur van de huidige begeleiding: $4/14e \text{ van } 18.664 \text{ is } 5300 \text{ euro}$.

Conclusie Netwerk: zij gaan er tussen de € 3000-5300 per jaar op achteruit.

REACTIE VVD

- Volgens de econoom is op te maken uit het CPB-rapport dat de VVD 'de begeleiding voor hun kind komt te vervallen'. Dit impliceert dat het volledige budget geschrapt wordt. Dit klopt niet. In de bijlage bij Keuzes in Kaart van het CPB wordt bij de VVD het volgende vermeld⁶: *De VVD schrapt de functie begeleiding, waarbij 50% van de huidige kosten wordt gereserveerd voor het financieren van weglek naar andere regelingen, zoals de wmo.* De VVD compenseert 50% van de kosten voor begeleiding. Deze kosten worden niet gemiddeld over de groep verdeeld, maar gereserveerd voor opvang via de gemeenten van die groepen die het het hardst nodig hebben. Het uitgangspunt van de VVD is altijd geweest dat gehandicapten niet de prijs van de vergrijzing mogen betalen. Deze groep zal via de zorgplicht van gemeenten volledig gecompenseerd worden⁷.
- Wat de econoom niet heeft meegenomen is dat de VVD de hogere forfaits van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten verhoogt met € 200 miljoen⁸. Dit is een compensatie voor mensen met de hoogste zorgvraag. In Nederland zijn er ongeveer 300.000 mensen die een 'tegemoetkoming hoog' ontvangen op basis van deze wet⁹. Op basis van de

zorgvraag van de dochter is de aanname dat zij hiervoor in aanmerking komt¹⁰. Dit betekent dat het gezin jaarlijks € 660,- gecompenseerd wordt voor de hogere zorgkosten.

- Het eigen risico wordt bij de VVD inderdaad verhoogd. Het gaat van € 210 naar € 300 per jaar¹¹. In de jaren dat dit door het echtpaar allebei wordt gebruikt zijn zij dus $2 \times 90 (300 - 210) = € 180,-$ per jaar extra kwijt als gezin. In jaren dat zij geen gebruik maken van het eigen risico, vervalt dit nadeel. In tegenstelling tot de bewering van de econoom geldt het eigen risico niet voor kinderen onder de 18 jaar.
- De zorgverzekeringspremies dalen dankzij de VVD totaal met € 500 miljoen¹². Er zijn in Nederland ongeveer 10 miljoen verzekerden. Dit betekent dat voor zowel mevrouw als meneer Versloot er € 50 op vooruitgaat, het gezin gaat er dus € 100,- op vooruit.¹³
- Wat de econoom niet heeft meegenomen is de door de VVD voorgestelde afschaffing van het kindgebonden budget¹⁴. Dit kost dit gezin € 660,- per jaar¹⁵.
- Wat de econoom niet heeft meegenomen is de verhoging van de arbeidskorting van € 400 per werkende Nederlander die de VVD heeft opgenomen¹⁶. Dit betekent dat het gezin er – op basis van de informatie die voorhanden is¹⁷ – er € 400,- op vooruit gaat.
- Wat de econoom niet heeft meegenomen is dat de VVD alle tarieven in de inkomstenbelasting met 1%-punt omlaag brengt¹⁸. In de uitzending werd genoemd dat meneer Versloot een inkomen heeft van ruim € 34.000, dat betekent dat zij er als gezin $1\% \times 34.000 = € 340,-$ erop vooruit gaan¹⁹.

CONCLUSIE: dit gezin gaat er $660 - 180 - 660 + 400 + 340 + 100 = € 660,-$ op vooruit in de jaren dat er volledig gebruik wordt gemaakt van het eigen risico. In de jaren dat het eigen risico niet wordt gebruikt gaat dit gezin er $660 + 180 = € 880,-$ op vooruit²⁰.

¹ CPB 2010, Keuzes in Kaart, pagina 121.

² CPB 2010, Economische verkenning 2011-2015, pagina 37.

³ CPB 2010, Keuzes in Kaart, Bijlage K3, pagina 155.

⁴ CPB 2010, Keuzes in Kaart; bijlage D, pagina 56.

⁵ CPB-bijlage rapport 9 brede heroverwegingen, pagina 15.

⁶ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 47

⁷ Een aanvulling is dat waarschijnlijk het PGB gebaseerd is op intramurale zorg, dat leiden we af uit de zorgvraag. Dat betekent dat er in het indicatiebesluit een Zorg Zwaarte Pakket (ZZP) is afgegeven (voor intramurale zorg, eventueel extramuraal aangeboden). De VVD schrapt de lichte vormen van ZZP's, maar houdt juist de hoge ZZP's in stand, juist omdat gehandicapten niet de prijs van de crisis mogen betalen. In dat geval zou ze in elk geval geen begeleiding verliezen, maar daarvoor is het indicatiebesluit waarop de afgegeven zorg is gebaseerd noodzakelijk.

⁸ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 54

⁹ www.rijksoverheid.nl/bestanden/...chronisch-zieken.../z-2862642b.pdf, pagina 46. De categorie hoog en zeer hoog extramuraal zijn totaal 300.000 mensen. Zij komen in aanmerking voor een hoge tegemoetkoming. NB. De termen uit het rapport zijn in regelgeving anders vertaald: hoog = hoge tegemoetkoming zeer hoog extramuraal = hoge tegemoetkoming

¹⁰ Dit is alleen vast te stellen op basis van haar indicatiebesluit. De toekenning van een hoog of laag forfait is geregeld in het besluit Chronisch Zieken en Gehandicapten, artikel 2 en gebaseerd op het indicatiebesluit. Gezien de hoogte van het toegekende PGB, is het zeer waarschijnlijk dat de dochter voldoet aan de (hoge) eisen van artikel 2, zo zal zij meer dan 26 weken aaneengesloten in een jaar AWBZ-zorg krijgen.

¹¹ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 49

¹² http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 54

¹³ Kinderen betalen geen premie en hebben geen eigen risico.

¹⁴ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 47

¹⁵ Via www.toeslagen.nl is er een berekening gemaakt op basis van het in de uitzending genoemde inkomen van meneer Versloot (€ 34.000), waarbij aangenomen is dat het inkomen van mevrouw Versloot € 6.000 (conservatieve schatting). De echte geboortejaren van de kinderen zijn gebruikt. De website gaf als resultaat € 55,- kindgebonden budget per maand. Het vergoeden van schoolboeken schaft de VVD eveneens af, maar dat is voor de kinderen van deze leeftijd niet aan de orde.

¹⁶ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 54

¹⁷ De VVD beschikt niet over gegevens met betrekking tot het inkomen van mevrouw Versloot. Op basis van de informatie dat zij voor 60% wao-er is, is niet te concluderen of zij voor de overige 40% werkt. De schatting dat dit gezin er € 400,-- op vooruit gaat, is dus aan de voorzichtige kant.

¹⁸ http://www.cpb.nl/nl/pub/cpbreeksen/bijzonder/85/bijz85_bijlage_vvd.pdf, pagina 54

¹⁹ Hierbij is vanuit gegaan dat mevrouw Versloot geen inkomen buiten haar uitkering heeft. Voor haar heft de belastingverlaging van 1%-punt haar lagere uitkering van 1%-punt op.

²⁰ Voor beide bedragen geldt dat er vanuit is gegaan dat mevrouw Versloot geen inkomen uit arbeid heeft. Zou dat wel het geval zijn, dan hebben zij een extra arbeidskorting van € 400,--